

62016CC0308

ENERĢĻADVOKĀTA MANUELA KAMPOSA SANĒSA BORDONAS [MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ BORDONA]

SECINĀJUMI,

sniegti 2017. gada 4. jūlijā ( 1 )

Lieta C-308/16

Kozuba Premium Selection sp. z o.o.

pret

Dyrektor Izby Skarbowej w Warszawie

(Naczelny Sąd Administracyjny (Augstākā administratīvā tiesa, Polija) lūgums sniegt prejudiciālu nolikumu)

Prejudiciāla nolikuma tiesvedība – Nodokļi – Kopēja pievienotās vērtības nodokļa sistēma – Ķu vai to daļu un zem tām esošās zemes piegādes atbrīvojums no nodokļa – Direktīva 2006/112/EK – 135. panta 1. punkta j) apakšpunkts – 12. panta 1. punkta a) apakšpunkts un 2. punkts – Jādziens “pirmreizēja izmantošana” – Pārbaudes jādziens

1.

Naczelny Sąd Administracyjny (Augstākā administratīvā tiesa, Polija) lūdz sniegt prejudiciālu nolikumu par to, kā interpretēt Direktīvu 2006/112/EK ( 2 ) jautājumā par pievienotās vērtības nodokli (PVN), ar ko pieliekamas Ķu, to daļu vai zem tām esošās zemes piegādes ( 3 ).

2.

Saskaņā ar Direktīvas 2006/112 135. panta 1. punkta j) apakšpunktu no PVN tiek atbrīvotas šo nekustamo īpašumu piegādes, “izņemot 12. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētos gadījumus”. Tādēļ kā piegāde “pirms [tās] pirmreizējas izmantošanas” principā ir pieliekama ar PVN un nav atbrīvota no tā, jo ir pārdota no abām minētajām tiesību normām aplinkotais gadījums. Savukārt PVN nav jāmaksā tās pašas Ķas vērtībai piegāžu gadījumā.

3.

Tomēr aprakstītās pieliekamības/atbrīvojamības svira var nosvērties atšķirīgi, jo saskaņā ar Direktīvas 2006/112 12. panta 2. punktu dalībvalstīm ir divējāda iespēja: i) “paredzēt sīki izstrādātus noteikumus 1. punkta a) apakšpunktā minētajā kritērija piemērošanai Ķu pārbaudei” un ii) noteiktos gadījumos “pirmreizējas izmantošanas vietā var piemērot citus kritērijus”.

4.

Iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Polijas tiesību akti, ar kuriem tās tiesību sistēmā ir transponēta šī Direktīvas 2006/112 daļa (jautājumā gan par jādzienu “pirmreizēja izmantošana”, gan par jādzienu “ķu pārbaude”), ir saderīgi ar šo direktīvu.

# I. Atbilstošās tiesību normas

## A. Savienības tiesības

Direktīva 2006/112

5.

Saskaņā ar 2. panta 1. punktu:

“PVN uzliek šādiem darījumiem:

a)

preču piegādei, ko par atlīdzību kādā dalībvalsts teritorijā veic nodokļa maksātājs, kas rēķojas kā tās;

[..]”

6.

Saskaņā ar 9. panta 1. punktu:

“Nodokļa maksātājs” ir jebkura persona, kas patstāvīgi jebkurā vietā veic jebkuru saimniecisku darbību neatkarīgi no šīs darbības mērķa vai rezultāta.

Jebkuru ražotāju, tirgotāju vai pakalpojumu sniedzēju darbību, tostarp kalnrniecību, lauksaimniecisku darbību un brīvo profesiju darbību, uzskata par “saimniecisku darbību”. Materiāla vai nemateriāla pakalpojuma izmantošana ar nolūku gūt no tā ilglaicīgus ienākumus jo īpaši ir uzskatāma par saimniecisku darbību.”

7.

Saskaņā ar 12. pantu:

“1. Dalībvalstis par nodokļa maksātāju var uzskatīt jebkuru personu, kura neregulāri veic kādu darījumu, kas attiecas uz 9. panta 1. punkta otrās daļas minētajām darbībām, jo īpaši kādu no šādiem darījumiem:

a)

īpašas vai īpašas daļas un zem īpašas esošās zemes piegādi pirms šīs īpašas pirmreizējas izmantošanas;

b)

apbēves zemes piegādi.

2. Šā panta 1. punkta a) apakšpunkta nozīmē vārds “īpaša” ir jebkura celtnē, kas nostiprināta uz zemes vai zemē.

Dalībvalstis var paredzēt sīki izstrādātus noteikumus 1. punkta a) apakšpunktā minēto kritērija piemērošanai īpašu pārbūvju un var noteikt, ko nozīmē “zem īpašas esošā zeme”.

Dalībvalstis pirmreizējas izmantošanas vietā var piemērot citus kritērijus, piemēram, laikposmu no

Ķas pabeigšanas dienas lĶdz pirmās piegādes dienai, vai laikposmu no pirmreizĶjs izmantošanas dienas lĶdz turpmāķs piegādes dienai, ja šie laikposmi nepārsniedz, attiecĶgi, piecus un divus gadus.

[..]”

8.

DirektĶvas 14. pantā ir noteikts:

“1. “PreĶu piegāde” ir tiesĶbu nodošana rĶkoties ar materiālu Ķpašumu ķ Ķpašniekam.

[..]”

9.

[DirektĶvas] 135. panta 1. punkts ir formulĶts šādi:

“1. DalĶbvalstis atbrĶvo no nodokļa šāds darĶjums:

[..]

j)

Ķkas vai Ķkas daĶu un zem tās esošās zemes piegādi, izņemot 12. panta 1. punkta a) apakšpunktā minĶtos gadĶjumus;

[..].”

B. Polijas tiesĶbas

Ustawa o podatku od towarów i usług (Likums par preĶu un pakalpojumu nodokli) ( 4 )

10.

[Likuma] 2. panta 14. punkts ir šāda definĶcija:

““PirmreizĶja izmantošana” ir Ķku, bĶvju vai to daĶu nodošana ekspluatācijā pirmajam Ķpašniekam vai pirmreizĶjam lietotājam, veicot ar nodokli apliekamas darbĶbas, pāc to:

a)

uzbĶvĶšanas vai

b)

uzlabošanas, ja uzlabošanas izdevumi tiesĶbu normu par ienākuma nodokli izpratnā sasniedz vismaz 30 % no sākotnāķs vērtĶbas.”

11.

[Likuma] 43. panta 1. punkts ir noteikts:

“No nodokļa atbrĶvo:

[..]

10)

ķu, b?vju vai to da?u pieg?di, iz?emot, ja:

a)

pieg?de notiek pirmreiz?j?s izmantošanas ietvaros vai pirms t?s,

b)

no pirmreiz?j?s izmantošanas l?dz ?kas, b?vves vai t?s da?u pieg?dei ir pag?juši maz?k nek? divi gadi;

[..].”

II. Pamatlietas fakti un prejudici?lais jaut?jums

12.

Kozuba Premium Selection sp. z o.o. (turpm?k tekst? – “Kozuba”) ( 5 ) ir sabiedr?ba, kas 2005. gada 17. septembr? nol?ma palielin?t savu pamatkapit?lu. Taj? paš? dien? viens no t?s akcion?riem nodeva šai sabiedr?bai 1992. gad? uzb?v?tu dz?vojamo ?ku (vasarn?cu).

13.

2006. gad? ?ka tika atjaunota un piel?gota Kozuba saimniecisk?s darb?bas vajadz?b?m k? “paraugm?joklis”. P?rb?vves izmaksas sasniedza 55 % no t?s s?kotn?j?s v?rt?bas ( 6 ).

14.

2007. gada 31. j?lij? ?ka tika iek?auta Kozuba pamatl?dzek?os (“paraugm?joklis”) un š?d? status? palika l?dz 2009. gada 15. janv?rim. Šaj? p?d?j? min?taj? dien? t? tika sv?tota no pamatl?dzek?iem, jo tika p?rdota trešajai personai.

15.

Kozuba uzskata, ka ?kas p?rdošana p?c t?s atjaunošanas ir ar PVN apliekams dar?jums. Tom?r, t? k? š? ?ka bija izmantota, š? p?rdošana ir atbr?vota no nodok?a, t?p?c t? nedeklar?ja to apgriezt?s PVN iekas?šanas sist?m?.

16.

Dyrektor Urz?du Kontroli Skarbowej (Nodok?u kontroles iest?des direktors, Polija) ar 2013. gada 12. apr??a l?mumu nos?t?ja pazi?ojumu par PVN maks?jumu par 2009. gada pirmo ceturksni, kur? nodok?u b?ze tika palielin?ta par ?kas p?rdošanas cenu.

17.

Nodok?u administr?cija b?t?b? uzskat?ja, ka a) saska?? ar PVN likuma 43. panta 1. punkta 10. apakšpunktu ir at?auts atbr?vot no nodok?a tikai ?ku pieg?des p?c to “pirmreiz?jas izmantošanas” un ka b) saska?? ar PVN likuma 2. panta 14. punktu “pirmreiz?ja izmantošana” ir veicama tikai p?c apliekama dar?juma. T?d?j?di, lai ar? 2007. gada 31. j?lij? ?ka tika nodota sabiedr?bas

darbības vajadzībām, šajā dienā nenotika "pirmreizēja izmantošana", jo tās nodošana ekspluatācijā nebija notikusi, veicot ar nodokli apliekamus darījumus. Saskaņā ar šo viedokli "pirmreizēja izmantošana" esot notikusi tās pārdošanas brīdī, proti, 2009. gada 15. janvārī.

18.

2013. gada 17. maijā Kozuba apstrīdēja iepriekš minēto lēmumu, kuru Dyrektor Izby Skarbowej w Warszawie (Varšavas Fiskālās palātas direktors, Polija) 2013. gada 30. jūlijā atstāja spēkā.

19.

Par šo lēmumu Kozuba cēla prasību Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie (Varšavas vojevodistes Administratīvā tiesa, Polija), kura ar 2014. gada 22. maija spriedumu to pārcēla uz pirmās instances tiesā (7).

20.

Minētā sabiedrība to pārsūdzēja Naczelny Sąd Administracyjny (Augstākā administratīvā tiesa), kura pauž šaubas par to, vai PVN likuma 2. panta 14. punkts paredz tajai prasībai attiecībā uz "pirmreizēju izmantošanu" papildus ir jānosaka prasība, ka ir veicams ar nodokli apliekams darījums, vai arī, gluži pretēji, šim jēdzienam ir saikne ar kādas faktiski izmantošanu neatkarīgi no tā, vai ir veikts ar nodokli apliekams darījums. Pirmajā gadījumā tas saskata valsts tiesību normas iespējamu nesaderību ar Direktīvas 2006/112/ES 135. panta 1. punkta j) apakšpunktu, jo ar to nepamatoti ir ierobežotas tiesības uz atbrīvojumu no nodokļa.

21.

Tas balstās uz to, ka saskaņā ar minētā Direktīvas 2006/112/ES 135. panta 1. punkta j) apakšpunkta, kurā ir atsauce uz tās 12. panta 1. punkta a) apakšpunktu, interpretāciju atbrīvojums ir saistīts ar jēdzienu "pirmreizēja izmantošana", kas tajā tomēr nav definēts.

22.

Saskaņā ar PVN likuma 2. panta 14. punktu "pirmreizēja izmantošana" nenotiek, ja kāds ir uzbūvējis vai atjaunojis savam vajadzībām un ja tās izmanto pasūtītājs. Tas kādā veidā netiek pieņemts, ja ar nodokli apliekamais darījums, saskaņā ar PVN likuma 43. panta 1. punkta 10. apakšpunktu atbrīvojums nav piemērojams. Šādi var notikt gadījumā, ja kāds tiek pārdots pārcēlā desmit gadus ilgā faktiskā izmantošanas. Tādējādi aplikšana ar nodokli (preti, atbrīvojuma neesamība) attiecas ne tikai uz "jaunām", bet arī "vecām" ķīmiskām, ja tās ir uzbūvējis vai atjaunojis pats nodokļa maksātājs savam vajadzībām.

23.

Turklāt iesniedzējtiesa šaubas par to, vai ar Direktīvu 2006/112/ES ir saderīgs PVN likuma 2. panta 14. punkta b) apakšpunkts, saskaņā ar kuru ķīmiskās vielas gadījumos pirmreizēja izmantošana tiek saistīta ar tās pārdošanu izdevumiem, kas ir vismaz 30 % no kādas sēkotnājs vērtības.

24.

Iesniedz?jtiesa nor?da, ka saska?? ar šo ties?bu normu ir at?auts iekas?t PVN (nepiem?rojot atbr?vojumu) ikreiz, kad tiek veikti š?da veida b?vdarbi un tiek nodota atjaunot? ?ka. P?c t?s dom?m, Polijas ties?b?s nav preciz?ts, no kura br?ža un par cik ilgu laiku ir j?r??ina izdevumu summa (kas ir vismaz 30 % no s?kotn?j?s ?kas v?rt?bas), lai to atz?tu par “pirmreiz?ju izmantošanu”.

25.

T?d?? Naczelny S?d Administracyjny (Augst?k? administrat?v? tiesa) uzdod š?du prejudici?lu jaut?jumu:

“Vai Padomes 2006. gada 28. novembra Direkt?vas 2006/112/EK par kop?jo pievienot?s v?rt?bas nodok?u sist?mu (OV 2006, L 347, 1. lpp.) 135. panta 1. punkta j) apakšpunkts ir j?interpret? t?d?j?di, ka tam ir pretrun? valsts tiesiskais regul?jums (2004. gada 11. marta Ustawa o podatku od towarów i us?ug (Likums par pre?u un pakalpojumu nodokli) (Dz. U., Nr. 54, poz?cija 535, redakcij? ar groz?jumiem; turpm?k tekst? – “PVN likums”) 43. panta 1. punkta 10. apakšpunkts), atbilstoši kuram no PVN ir atbr?vota ?ku, b?vju vai to da?u pieg?de, iz?emot, ja:

a)

pieg?de notiek pirmreiz?jas izmantošanas ietvaros vai pirms t?s;

b)

no pirmreiz?j?s izmantošanas l?dz ?kas, b?vves vai t?s da?u pieg?dei ir pag?juši maz?k nek? divi gadi,

?emot v?r?, ka PVN likuma 2. panta 14. punkt? pirmreiz?ja izmantošana ir defin?ta k? ?ku, b?vju vai to da?u nodošana ekspluat?cij? pirmajam ?pašniekam vai pirmreiz?jam lietot?jam, veicot ar nodokli apliekamas darb?bas, p?c to:

a)

uzb?v?šanas vai

b)

uzlabošanas, ja uzlabošanas izdevumi ties?bu normu par ien?kuma nodokli izpratn? sasniedz vismaz 30 % no s?kotn?j?s v?rt?bas?”

III. Tiesved?ba Ties?

26.

L?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu Tiesas kancelej? ir iesniegts 2016. gada 30. maij?.

27.

Rakstveida atbildes ir iesniegušas Polijas vald?ba un Eiropas Komisija. Tiesas s?des r?košana netika uzskat?ta par vajadz?gu.

IV. Lietas dal?bnieku atbildes kopsavilkums

28.

Polijas valdība uzskata, ka Direktīvas 2006/112 135. panta 1. punkta j) apakšpunktā jādziens "pirmreizējā izmantošana" nav definēts, nedz arī tajā ir atsauce uz dalībvalstu tiesību aktos iespējami rodamajām definīcijām. Tādējādi runa ir par autonomu Savienības tiesību jēdzienu, kas ir jāinterpretē vienveidīgi, lai novērstu atšķirības PVN režīma piemērošanā dažādās valstīs ( 8 ).

29.

Interpretējot tiesību normu, ir jāņem vērā tās konteksts, Direktīvas 2006/12 struktūra un tajā izvirzītais mērķis, it īpaši ņemot vērā atbrīvojuma no nodokļa ratio legis. Lai arī, Tiesas ieskatā, atbrīvojumi kā atkāpe no vispārējās normas par nodokļa uzlikšanu ir jāinterpretē šauri ( 9 ), šīs interpretācijas kritērijs neapmierina atbrīvojumu neiedarbību.

30.

Saskaņā ar Polijas valdības viedokli, kas būvniecība vai būvniecības pabeigšana ir piemērojama ar pievienotās vērtības nodokli tieši tajā brīdī, kad tiek veikts ar PVN piemērojams darījums ( 10 ). Pēc tās domām, neatkarīgi no tā, cik ilgi persona, kas uzbūvējusi vai pabeigusi ēku, to izmantoja savām vajadzībām, pievienotās vērtības nodoklis ir uzlikams pircējam tās pārdošanas brīdī.

31.

Polijas valdība apgalvo, ka, kamēr nav notikusi jauna vai atjaunotība, kas piegādā (ar nodokli piemērojams darījums), tā saskaņā ar Direktīvu 2006/112 joprojām ir uzskatāma par "jaunu ēku". Ja "pirmreizējā izmantošana" tiktu saistīta ar vienkāršu faktisku izmantošanu, tiktu izkropoti šīs direktīvas pamatēsošie principi un tiktu pārkāptas tās krāpšanai ātrprātīgās atbrīvojuma no nodokļa izmantošanas ceļi.

32.

Jautājums par to, ka dalībvalstīs iespējami piemēro no "pirmreizējās izmantošanas" atšķirīgus kritērijus, Polijas valdība vērs uzmanību uz diviem Direktīvas 2006/112 12. panta 2. punktā paredzētajiem gadījumiem. Ja valsts ievieš "laikposmu no pirmreizējās izmantošanas dienas līdz turpmākās piegādes dienai", tai būtu jāapliek ar nodokli ne tikai sēkotnāji piegādē saistīti ar "pirmreizēju izmantošanu", bet arī vāļi piegādē, kas ir notikusi divu gadu laikā. Pretējā gadījumā sēkotnāji piegādē saistīti ar "pirmreizēju izmantošanu" tiktu atbrīvoti no nodokļa un nākamā piegādē, kas notiktu divus gadus vēlāk pēc "pirmreizējās izmantošanas", vairs netiktu atbrīvoti no nodokļa.

33.

Attiecībā uz iespēju, ka "pirmreizējā izmantošana" notiek pēc atjaunošanas, Polijas valdība uzsver, ka šīs pilnvaras ir atzinusi Tiesa ( 11 ). Pēc tās domām, valsts tiesību normas nepārsniedz ar Direktīvas 2006/112 12. panta 2. punktu piešķirtās robežas, jo pārbaudes izdevumu līmenis, kuru ir noteicis Polijas likumdevējs, rada būvniecības pievienoto vērtību.

34.

Komisija uzskata, ka, lai arī atbrīvojumi ir jāinterpretē šauri, šīs šaurās interpretācijas rezultātā atbrīvojumu nedrīkst padarīt neiedarbīgu. Šajā gadījumā valsts likums varētu izraisīt "veco"

Ķu aplikšanu ar PVN, kas ir pretrun? Direkt?vas 2006/112 135. panta 1. punkta j) apakšpunkta m?r?im un lo?ikai.

35.

?emot v?r?, ka “pirmreiz?ja izmantošana” Direkt?v? 2006/112 nav defin?ta, Komisija uzskata, ka t? ir j?saprot t?s parastaj? izpratn? k? gluži vienk?rša ?kas izmantošana. T?d?j?di nav vajadz?gs, lai pirms š?s izmantošanas b?tu veikts ar nodokli apliekams dar?jums. Šis Polijas ties?b?s ieviestais nosac?jums ir ierobežojums, kas nav sader?gs ar Direkt?vas 2006/112 135. panta 1. punkta j) apakšpunktu un 12. pantu, apl?kojot tos kopsakar?.

36.

Attiec?b? uz ?ku p?rb?vi Komisija uzsver, ka saska?? ar Direkt?vas 2006/112 12. panta 2. punktu (otr? da?a) dal?bvalst?m ir at?auts noteikt “pirmreiz?jas izmantošanas” noz?mi attiec?b? uz šiem dar?jumiem, k? Tiesa to ir apstiprin?jusi spriedum? Gemeente 's?Hertogenbosch ( 12 ).

37.

P?c Komisijas dom?m, “p?rb?ves” esam?bas saist?šana ar izmaks?m, kas p?rsniedz 30 % no ?kas s?kotn?j?s v?rt?bas, ir tieši š? krit?rija interpret?cija. Atjaunošanai ir j?b?t tik b?tiskai, lai t?s ar to sasniegtais rezult?ts b?tu piel?dzin?ms jaunai ?kai un t?d?j?di j?dziens “pirmreiz?ja izmantošana” b?tu j?piem?ro ne tikai s?kotn?jai b?vei, bet ar? katrai ?kas “p?rb?vei”.

38.

Tom?r Komisija nav p?rliecin?ta, ka j?dziena “p?rb?ve” defin?cija Polijas ties?b?s ir sader?ga ar Direkt?vu 2006/12. P?c t?s dom?m, p?rveidošana noz?m? b?tisku p?rb?vi, ne tikai vienk?ršus atjaunošanas vai tehnisk?s apkopes darbus, kas, š?iet, šaj? j?dzien? var tikt ietilpin?ts saska?? ar valsts ties?bu aktiem.

V. V?rt?jums

39.

Saska?? ar Direkt?vas 2006/112 135. panta 1. punkta j) apakšpunktu no PVN ir atbr?votas ?ku, to da?u vai zem t?m esoš?s zemes pieg?des ( 13 ), “iz?emot 12. panta 1. punkta a) apakšpunkt? min?tos gad?jumus”. T? k? šaj? p?d?j? min?taj? ties?bu norm? ir atsauce uz pieg?di “pirms [t?s] pirmreiz?jas izmantošanas”, n?kamaj?m š?s ?kas pieg?d?m ir j?pieš?ir atbr?vojums no PVN.

40.

Iesniedz?jtiesa pauž div?j?das šaubas. Pirmk?rt, t? šaub?s par “pirmreiz?jas izmantošanas” j?dziena defin?ciju Polijas ties?b?s, kas nepamatoti mazin?tu atbr?vojuma efektivit?ti. T? k? PVN likum? šis j?dziens ietver “ar nodokli apliekamu dar?jumu veikšanu”, ?pašnieks vai pas?t?t?js jaunu ?ku var izmantot (lietot), neradot ar nodokli neapliekamu dar?jumu. T? rezult?t?, ja pas?t?t?js p?c gada to p?rdod, atbr?vojums nav piem?rojams, un p?rdošana tiks aplikta ar PVN, lai ar? ?ka vairs neb?s jauna.

41.

Atbr?vojuma no nodok?a pamat? ir tas, ka pieg?d?t?s ?kas nav jaunas ( 16 ). ?ku (kas vairs nav "jaunas", bet gan "lietotas") otr? un n?kam?s pieg?des ar nodokli nav apliekamas, un tas ir atbilst?gi PVN sist?mai. To apstiprin?ja Tiesa 2001. gada 4. oktobra spriedum? Goed Wonen,

nor?dot, ka nodoklis nav uzliekams gad?jum?, ja “jauna ?ka tiek p?rdota p?c pirm?s pieg?des galapat?r?t?jam” un ja min?t? pieg?de “iez?m? ražošanas procesa beigas” ( 17 ).

48.

Proti, š? nodok?a lo?iskais pamats ir aplikt saimniecisk?s darb?bas, kas ietver pievienot?s v?rt?bas rad?šanu. Nekustamo ?pašumu gad?jum? pievienot? v?rt?ba ir rakstur?ga jaunas ?kas b?vniec?bai, kuras pirm? pieg?de, tieši t?p?c, ka t? iez?m? “ražošanas procesa beigas”, rada pien?kumu maks?t PVN.

49.

Neb?tu pamatoti, ja t? pati ?ka š? paša iemesla d?? tiktu aplikta ar nodokli katras n?kam?s p?rdošanas br?d? ( 18 ). Komisijas sagatavošanas darbos attiec?b? uz Priekšlikumu Sestajai direkt?vai ir nor?d?ts, ka “nol?k? atrisin?t gr?t?bas saist?b? ar jaunu un vecu ?ku noš?iršanu, pirmreiz?jas izmantošanas j?dziens ir lietots, lai noteiktu br?di, kad beidzas ?kas ražošanas process un t? k??st par pat?ri?a objektu, proti, kad ?ku s?k lietot t?s ?pašnieks vai nomnieks/?rnieks” ( 19 ). [Neofici?ls tulkojums]

50.

Direkt?vas 2006/112 12. panta 2. punkt? ir apstiprin?ts, ka ?kas novit?te ir b?tiska ?paš?ba PVN uzlikšan?, jo tas dal?bvalst?m ?auj noteikt 1. panta a) apakšpunkta (pieg?de pirms pirmreiz?jas izmantošanas) piem?rošanas krit?rijus ?ku p?rb?vei. T?d?j?di direkt?va paver iesp?ju uzlikt nodokli ne tikai “jaunu”, bet ar? “izmantotu vai vecu” ?ku pieg?d?m, bet tikai tad, ja p?d?j?s no t?m ir p?rb?v?tas t?, ka faktiski ir piel?dzin?mas pirmaj?m. Nekustam? ?pašuma p?rb?vei, no š? viedok?a raugoties, ir t?da pati ekonomisk? funkcija (v?rt?bas pievienošana), k?da agr?k bija s?kotn?jai b?vniec?bai.

51.

Gr?t?bas, kuras rodas saist?b? ar PVN likumu un izraisa tiesas a quo šaubas, izriet no apst?k?a, ka pirmreiz?jas izmantošanas j?dziens šaj? likum? ir sasaist?ts ar apliekamu dar?jumu. L?dz ar to tiek izsl?gta izmantošana, kas nav parasts ar PVN apliekams dar?jums.

52.

Saska?? ar šo valsts ties?bu normu gad?jum?, ja ?pašnieks vai pas?t?t?js k?du laiku izmanto ?ku sav?m vajadz?b?m – k? tas ir šaj? gad?jum? –, t?s turpm?ka p?rdošana nav atbr?vota no nodok?a, jo min?t? izmantošana neatbilst pras?b?m, lai to var?tu kvalific?t k? “pirmreiz?ju izmantošanu”. Vai ar šo krit?riju tiek sašaurin?ta PVN kop?j? sist?m? paredz?t? atbr?vojuma piem?rošanas joma?

53.

Direkt?v? 2006/112 nav preciz?ta “pirmreiz?jas izmantošanas” noz?me. Piekr?tu Polijas vald?bai un Komisijai, ka tas ir autonomas Savien?bas ties?bu j?dziens, kas j?interpret? vienvēd?gi. Tom?r šai interpret?cijai nav j?b?t abstraktai, bet gan j??em v?r? l?gum? sniegt prejudici?lu nol?mumu apl?kot? str?da konkr?tie apst?k?i.

54.

Tom?r vismaz divas š? j?dziena interpret?cijas ir izsl?dzamas. Pirm? b?tu saist?ta ar nekustam? ?pašuma gluži vienk?rši fizisku izmantošanu bez tiesiska pamata (nelikum?ga izmantošana).

Atbilstoši otrajai interpretācijai šajā jautājumā tiktu iekāuta tēri fiktīva vai krāpnieciska izmantošana, kuras vienīgais mērķis ir gūt labumu no atbrīvojuma un kura neizriet no patiesa darījuma. Nedz viena, nedz otra interpretācija nevar, manuprāt, izraisīt tādās tiesiskās sekas, kā pāc šīs (nelikumīgās vai apgalvotās) izmantošanas veiktā piegāde tiktu atbrīvota no PVN maksāšanas pienākuma.

55.

Tādējādi, atskaitot šo galējību gadījumus, ja PVN likuma 2. un 43. pants ir interpretējami tādējādi, kā apraksta iesniedzējtiesa (proti, "pirmreizēju izmantošanu" noteikti sasaistot ar darījumu, kas ir PVN iekasājams pamatā), uzskatu, ka Direktīvas 2006/112 135. panta 1. punkta j) apakšpunktā paredzētā atbrīvojuma no nodokļa piemērošanas joma ir pārņemta ierobežota.

56.

Proti, var būt pirmreizējās izmantošanas gadījumi, kuros (pirms tās vai brīdī, kad notika minētā izmantošana) nav veikti apliekami darījumi. Kā vienu no šiem gadījumiem var minēt dzīvojamās ēkas izveidi (20), kas principā ir no PVN atbrīvots darījums (21).

57.

Līgumā sniegtā prejdziņa nolikuma aplūkotajā gadījumā ēkas pasūtītāja izmantoja (proti, lietoja) savām komerciālajām vajadzībām ilgāk nekā divus gadus un vēlāk to pārdeva trešajai personai. Šo lietošanu savām vajadzībām Polijas nodokļu iestādes nekvalificē kā pirmreizēju izmantošanu tikai tāpēc, ka nebija veikts ar nodokli apliekams darījums.

58.

Šī premisa (ka lietošana savām vajadzībām nav ar PVN apliekams darījums), maigi izsakoties, ir apstrīdama, ja ņem vērā Tiesas precizējums 2014. gada 10. septembra spriedumā *Gemeente 's Hertogenbosch* (22) par Sestās direktīvas 5. panta 7. punkta a) apakšpunkta piemērošanas jomu darījuma ar nekustamo īpašumu. Ar šo tiesību normu (un tai analoģo normu Direktīvā 2006/112) (23) dalībvalstīm ir atļauts ar PVN apliekamai par atlīdzību veiktai piegādei pielīdzināt nodokļa maksātāja veiktu noteiktas mantas izmantošanu sava uzņēmuma vajadzībām pakārtoti noteiktiem nosacījumiem.

59.

Minētajā spriedumā Tiesa nosprieda, ka, "ja pašvaldība uzskatīja ēkas pirmreizēju ekspluatāciju, kas ir uzņēmuma uz zemes un [...] izmantos savai darbībai [...], šāda situācija ir jāuzskata par tīdu, uz kuru attiecas Sestās direktīvas 5. panta 7. punkta a) apakšpunkts, ja attiecīgā dalībvalsts ir izmantojusi šajā normā noteikto iespēju" (24).

60.

Neatkarīgi no nupat minētā apstākļa, protams, ka ne pirms katras pirmreizējās izmantošanas ēka ir jāpiegādā Direktīvas 2006/112 izpratnē (proti, jānodod tiesības ar to rīkoties trešajai personai), nedz arī jābūt apliekama darījuma rezultātam, ja šo pādo minēto jautājumu attiecina uz darījumiem, kas nav atbrīvoti no nodokļa.

61.

Konkrēti, pasūtītāja veikta ēkas faktiskā izmantošana savām vajadzībām ilgāk nekā divus gadus (kā tas ir šajā gadījumā) neatkarīgi no tā, vai to uzskata par apliekamu (25) vai neapliekamu

dar?jumu, ir piel?dzin?ma pirmreiz?jai izmantošanai, un t?d?j?di, ja ?ka tiek v?l?k p?rdota, t?s nodošana b?s atbr?vota no PVN.

62.

Gan atbr?vojumi, gan atk?pe no visp?r?j? noteikuma par dar?jumiem, kuriem uzliek PVN, patieš?m ir j?interpret? šauri, bet ar nosac?jumu, ka min?t? interpret?cija tiem neat?em iedarb?bu ( 26 ).

63.

Šaj? gad?jum?, t? k? Polijas likumdev?js nol?ma piem?rot paredz?to atbr?vojumu, izmantojot Direkt?vas 2006/112 12. panta 2. punkta pied?v?to iesp?ju, tam bija j?iev?ro taj? noteiktie ierobežojumi. Tam vai nu bija j?izv?las tikai pirmreiz?jas izmantošanas krit?rijs jau min?taj? noz?m?, vai ar? j?nosaka alternat?v? krit?rijs – “laiks, kas paiet no pirmreiz?j?s izmantošanas dienas l?dz n?kam?s p?rdošanas [...] reizei, ar noteikumu, ka šie laikposmi nep?rsniedz [...] divus gadus” (š?s ties?bu normas treš? da?a). PVN likuma 43. panta 10. punkta ir paredz?tas abas hipot?zes.

64.

V?lreiz j?nor?da, ka abos gad?jumos v?rdkopai “pirmreiz?ja izmantošana” ir patst?v?ga noz?me, kas nav atkar?ga no apst?k?a, vai pirms t?s ir ticis veikts ar nodokli apliekams dar?jums. ?kas (neatkar?gi no t?, vai t? b?tu jauna, vai ar? p?rb?v?ta, k? tas tiks iztirz?ts turpin?jum?) izmantošana, ko nep?rtraukti veic t?s ?pašnieks vismaz divus gadus, ir piel?dzin?ma pirmreiz?jai pieg?dei, un t?s turpm?ka p?rdošana ir atbr?vota no PVN.

B. Par ?ku p?rb?vi

65.

Direkt?vas 2006/112 12. panta 2. punkta trešaj? da?? dal?bvalst?m ir at?auts paredz?t s?ki izstr?d?tus noteikumus, k? 1. punkta a) apakšpunkta paredz?tais krit?rijs ir piem?rojams “?ku p?rb?vei”.

66.

T?d?j?di pas?t?t?js (profesion?lis vai persona, kas veic dar?jumus neregul?ri) var b?t PVN maks?t?js saist?b? ne tikai ar jaun?m, bet ar? vec?m ?k?m, kas tiek p?rb?v?tas. Direkt?vas 2006/112 12. panta 2. punkta ir paredz?ti divi noteikumi. T? pirmaj? da?? par ?ku tiek defin?ta “jebkura celtne, kas nostiprin?ta uz zemes vai zem?”, un n?kam? da?a attiecas uz “[nekustam? ?pašuma p?rveidošanu] un [...] “zem ?kas esoš[o] zem[i]”.

67.

Gandr?z intuit?vi var?tu uzskat?t, ka šaj? kontekst? ar nor?di uz nekustam? ?pašuma p?rveidošanu b?tu grib?ts nor?d?t nevis tikai uz ?ku p?rb?vi, bet aptvert gan š?s ?kas, gan zem t?m esošo zemi. Tom?r š?s normas formul?jums mudina nekav?joties šo domu atmest, jo kop? ar nekustamo ?pašumu taj? ir min?ta “zem ?kas esoš? zeme”, t?d?j?di, izsl?dzot zemi, paliek tikai tas, kas uz t?s ir uzb?v?ts. Proti, tieši ?kas.

68.

?kas j?dziens saska?? ar 2003. gada 16. janv?ra spriedumu Maierhofer ( 27 ) ir attiecin?ms uz

b?v?m, kas ir nostiprin?tas zem? (tostarp, ja t?s ir iepriekš sagatavotas konstrukcijas, kas nav viegli demont?jamas un p?rvietošanas). Tiesas ieskat?, šis j?dziens nemain?s atkar?b? no t?, vai runa ir par Sest?s direkt?vas 4. panta 3. punkta a) apakšpunkt? (tagad Direkt?vas 2006/112 12. panta 1. punkta a) apakšpunkts) min?to ?ku pieg?di vai ar? 13. panta B da?as b) punkt? (tagad 135. panta 1. punkta l) apakšpunkts) paredz?to no nodok?a atbr?voto dar?jumu, kur? ir min?ts nekustamais ?pašums ( 28 ).

69.

T? k? nav šaubu, ka šaj? gad?jum? p?rdot? ?ka bija nekustamais ?pašums un ka t? p?rb?ve izmaks?ja 55 % no s?kotn?j?s v?rt?bas, ir j?noskaidro tikai tas, vai PVN likum? lietotais p?rb?ves j?dziens ir sader?gs ar Direkt?vu 2006/112.

70.

Gr?t?bas rodas t?p?c, ka Direkt?v? 2006/112 nav paskaidrots, kas ir j?saprot ar “p?rb?vi”. Nelielu skaidr?bu var g?t no Tiesas 2012. gada 12. j?lija sprieduma J.J. Komen en Zonen Beheer Heerhugowaard ( 29 ). Lai ar? min?t?s lietas apst?k?i atš?iras no šaj? liet? esošajiem, “p?rb?ves” j?dziens ir saist?ts ar vecu ?ku visnota? piln?gu vai apjom?gu atjaunošanu ( 30 ).

71.

K? min?ju iepriekš, nekustam? ?pašuma pieg?des apliekam?bas ar PVN lo?iskais pamats ir saimniecisk? darb?ba, ar kuru tiek rad?ta pievienot? v?rt?ba, veicot b?vdarbus.

72.

Jaunu ?ku gad?jum? viss s?kas no zemes gabala, kas transform?jams apb?ves zemesgabal? t?d?j?di, lai (n?kam?) ?ka atbilstu nodošanas ekspluat?cij? un funkcion?las izmantošanas nosac?jumiem. Turpin?jum? uz apb?ves zemesgabala ir j?uzb?v? ?ka. Ac?mredzams, ka p?reja no apb?vei nepiel?got?s zemes l?dz dz?vojamai ?kai noz?m? b?tisku fizisk?s realit?tes p?rveidošanu un t?d?j?di ar? pievienot?s v?rt?bas rad?šanu.

73.

Tom?r Direkt?v? 2006/112 ir saglab?ta atv?rta perspekt?va un ir pie?auts, ka šis pats b?vniec?bas process, kur? tika rad?ta pievienot? v?rt?ba, turpina rad?t sekas attiec?b? uz ?k?m, kuras jau tiek izmantotas. Proti, Direkt?vas 2006/112 12. panta 2. punkts dal?bvalst?m ir at?auts noteikt s?ki izstr?d?tus noteikumus “1. punkta a) apakšpunkt? min?t?” (jaunu ?ku pieg?des) “krit?rija piem?rošanai” attiec?b? uz ?ku p?rb?vi.

74.

T?tad dal?bvalstis p?rb?vi dr?kst piel?dzin?t ?ku pirmajai pieg?dei. T? k? Direkt?v? 2006/112 “p?rb?ve” nav defin?ta, t?m ir j?preciz?, kad un ar k?diem nosac?jumiem t? tiek veikta. Uzskatu, ka Direkt?vas 2006/112 12. panta 2. punkta otraj? da?? paredz?tais vien?gais netiešais ierobežojums ir t?du p?rb?ves darb?bu izsl?gšana, kas neietilpst paš? nekustam? ?pašuma b?vniec?bas j?dzien?.

75.

Saska?? ar PVN likumu Polij? ?kas p?rb?ve notiek, ja izdevumi t?s uzlabošanai ir vismaz 30 % apm?r? no t?s s?kotn?j?s v?rt?bas. Princip? uzskatu, ka ar šo normu, kuras pie?emšana ir dal?bvalsts kompetenc?, nav p?rsniegti manis min?tie netiešie ierobežojumi. Atjaunošanas

darbus, kuru izmaksas sasniedz šo procentu?lo attiec?bu (gandr?z trešda?u no s?kotn?j?s v?rt?bas), var uzskat?t par b?tiskiem, jo b?tisks ir ar? š?di ?k? veiktais ieguld?jums. P?rveidotajam nekustamajam ?pašumam š?di tiek vairota pievienot? v?rt?ba, kas ir lo?isks priekšnosac?jums PVN iekas?jam?bai (n?kotn?), kad šis ?pašums tiks p?rdots.

76.

Ikvien? gad?jum? valsts nodok?u iest?d?m (vai to l?mumus p?rskatošajai tiesai) ir j?izv?rt?, vai b?vdarbu izmaksas izriet no ?stenas p?rveidošanas, atjaunošanas, labiek?rtošanas vai l?dz?gas darb?bas (proti, no ?stenas p?rb?ves), nevis no vienk?ršiem apsaimniekošanas un saglab?šanas vai tikai un vien?gi dekor?šanas darbiem ( 31 ).

77.

Iesniedz?jtiesa uzsver, ka šaj? jaut?jum? PVN likum? nav noteikts, no kura br?ža un cik ilg? laikposm? ir piem?rojama norma, ar kuru šo nodokli ir at?auts uzlikt t?s pašas ?kas turpm?k?m pieg?d?m p?c katras p?rveidošanas, kuras izmaksas p?rsniedz 30 % no s?kotn?j?s v?rt?bas.

78.

Tom?r man neš?iet, ka š? klus?šana b?tu š??rslis valsts ties?bu normas sader?bai ar Direkt?vas 2006/112 12. panta 2. panta otro da?u. Nekas neliedz ?kas ekspluat?cijas laik? taj? veikt b?tiskus p?rb?ves darbus, kas palielina t?s s?kotn?jo v?rt?bu un vismaz da??ji ir piel?dzin?mi ?kas (p?r)b?vei. P?rdošanas p?c šo uzlabojumu veikšanas var tikt apliktas ar nodokli iepriekš min?taj? k?rt?b?, ja vien katra no š?m p?rb?v?m, ?emot v?r? to apjomu, atbilst pras?b?m, lai liel? m?r? b?tu piel?dzin?ma jaunas ?kas uzb?v?šanai.

79.

Šaj? gad?jum? kvantitat?vie apsv?rumi katr? zi?? ir gandr?z lieki, jo Kozuba dz?vojam?s ?kas piel?gošanas nol?k? veikto b?vdarbu izmaksas bija 55 % no t?s s?kotn?j?s v?rt?bas, un tas liecina šo b?vdarbu v?rienu ( 32 ). Ja turkl?t, no kvalitativ? viedok?a raugoties, to priekšmeta d?? ( 33 ) tos var?tu iek?aut iepriekš apl?kotaj? p?rb?ves darbu kategorij?, b?tu gr?ti noliegt, ka t?d?j?di dz?vojam? ?ka faktiski tika p?rb?v?ta, un l?dz ar to ir iesp?jams iekas?t PVN par t?s sekojošo pieg?di.

VI. Secin?jumi

80.

Saska?? ar iepriekš min?to ierosinu Naczelny S?d Administracyjny (Augst?k? administrat?v? tiesa, Polija) atbild?t š?di:

Direkt?vas 2006/112/EK par kop?jo pievienot?s v?rt?bas nodok?a sist?mu 135. panta 1. punkta j) apakšpunkts, apl?kojot to kopsakar? ar t?s 12. panta 1. punkta a) apakšpunktu un 2. punktu, ir j?interpret? t?d?j?di, ka

1)

tam ir pretrun?, ka ?ku, b?vju vai to da?u "pirmreiz?ja izmantošana" noteikti tiek saist?ta ar t?du dar?jumu veikšanu, kas ir apliekami ar PVN;

2)

tas neliedz dalībvalstij, lemjot par atbrīvojumu no PVN būvniecības elementus skarošu būvniecības uzlabojumu gadījumā, uzskatīt, ka ir notikusi tākas pārbaude, ja ar šo uzlabojumu veikšanu saistītie izdevumi ir vismaz 30 % apmērā no tās sēkotnājs vērtības.

( 1 ) Oriģinālvaloda – spāņu.

( 2 ) Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīva par kopīgo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV 2006, L 347, 1. lpp.).

( 3 ) Tā kā strīds pamatlietā attiecas tikai uz to, nevis tās daļām vai ar to zem tās esošās zemes daļu, turpmāk atsaušos tikai uz to kā mēģinājumu PVN režīmu.

( 4 ) 2004. gada 11. marta Ustawa o podatku od towarów i usług (Likums par preču un pakalpojumu nodokli) (Dz. U. Nr. 54, pozīcija 535, redakcijā ar grozījumiem) (turpmāk tekstā – “PVN likums”).

( 5 ) Kopš 2009. gada uzņēmums Poltrex ir pārdzīvis par Kozuba. Lai arī daļa faktu radās pirms nosaukuma maiņas, šo uzņēmuma apzīmēšanai lietošu nosaukumu “Kozuba”.

( 6 ) Līgumā sniegtā prejudiciāla nolikuma (3. punkts) ir teikts, ka pārbaude ietvēra griestu nomaiņu, sienu krāsošanu, durvju un logu maiņu, jaunu grādu izbūvi, kā arī pirmo stāvu un kamīna ierīkošanu dzīvojamajā istabā.

( 7 ) Tomēr tiesa minēto likuma atcēla tēri formālu iemeslu dēļ.

( 8 ) Tā citā spriedumā, 2013. gada 17. janvāris, BG Leasing (C-224/11, EU:C:2013:15), 56. punkts.

( 9 ) Spriedums, 2004. gada 18. novembris, Temco Europe (C-284/03, EU:C:2004:730), 18. punkts.

( 10 ) Tā atsaucas uz enerģētiskā F. Dž. Džeikobsa [F. G. Jacobs] secinājumu lietā Blasi (C-346/95, EU:C:1997:432) 15. punktā, lai uzsvērtu, ka jaunbūves nodošana atširbē no jau ekspluatācijā esošās tākas nodošanas norīda uz ražošanas procesa beigām, kas pamato apliekamību ar PVN.

( 11 ) Spriedums, 2012. gada 12. jūlijs, J.J. Komen en Zonen Beheer Heerhugowaard (C-326/11, EU:C:2012:461), 36. punkts.

( 12 ) Spriedums, 2014. gada 10. septembris, Gemeente 's-Hertogenbosch (C-92/13, EU:C:2014:2188), 36. punkts.

( 13 ) Vienkāršošanas labad turpmāk atsaušos tikai uz to piegādā, jo šis strīds attiecas tikai uz šādu piegādi.

( 14 ) Padomes 1977. gada 17. maija Sestā direktīva 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokliem – Kopējā pievienotās vērtības nodokļa sistēma: vienota aprēķinu bāze (OV 1977, L 145, 1. lpp.). Šīs tiesību normas redakcija ir identiska Direktīvas 2006/112 14. panta 1. punkta redakcijai.

( 15 ) Spriedums, 2015. gada 22. oktobris, PPUH Stehcamp (C-277/14, EU:C:2015:719), 44. punkts, kurā minēti spriedumi, 1990. gada 8. februāris, Shipping and Forwarding Enterprise Safe (C-320/88, EU:C:1990:61), 7. punkts, un 2013. gada 21. novembris, Dixons Retail (C-494/12,

EU:C:2013:758), 20. punkts.

( 16 ) 2012. gada 12. jūlija sprieduma J.J. Komen en Zonen Beheer Heerhugowaard (C-326/11, EU:C:2012:461) 21. punkts skaidri ir noteikts, ka “paredzētais atbrīvojums [...] attiecas uz vecu ūku [...] nodošanu”.

( 17 ) Lieta C-326/99, EU:C:2001:506, 52. punkts.

( 18 ) Skat. ģenerālvokāta F. Dž. Džeikobsa secinājumu lietā Blasi (C-346/95, EU:C:1997:432), uz kuriem atsaucas arī iesniedzējtiesa, 15. punktu.

( 19 ) Priekšlikums Sestajai direktīvai (COM(73) 950, galīgā redakcija), kas iesniegts Padomei 1973. gada 20. jūnijā (Eiropas Kopienų Biļetens, pielikums, 11/73, 9. lpp.).

( 20 ) Citu starpā skat. arī spriedumu, 2001. gada 4. oktobris, Goed Wonen (C-326/99, EU:C:2001:506), 52. punkts. Tiesas judikatūrā ir atzīts, ka nekustamā īpašuma nomas jēdziens attiecas ne tikai uz zemes, bet arī ūku vai to daļu nomu (spriedumi, 1998. gada 12. februāris, Blasi, C-346/95, EU:C:1998:51; 2001. gada 9. oktobris, Cantor Fitzgerald International, C-108/99, EU:C:2001:526; 2001. gada 9. oktobris, Mirror Group, C-409/98, EU:C:2001:524, un 1993. gada 15. decembris, Lubbock Fine, C-63/92, EU:C:1993:929).

( 21 ) Lai arī kādās valstīs tas var būt arī citādi. 2000. gada 3. februāra sprieduma Amengual Far (C-12/98, EU:C:2000:62) 10. punkts Tiesa ir nospriedusi, ka, “kā izriet no Sestās direktīvas 13. panta B daļas b) punkta [...] un no minētā panta konteksta, saskaņā ar minētās tiesību normas otro daļu dalībvalstīm ir atļauts no nekustamā īpašuma iznomāšanai noteikt atbrīvojuma piemērošanas jomas izslēgt citus gadījumus (šajā ziņā skat. spriedumu, 1993. gada 15. decembris, Lubbock Fine, C-63/92, [EU:C:1993:929], 13. punkts”.

( 22 ) Lieta C-92/13, EU:C:2014:2188.

( 23 ) Direktīvas 2006/112 18. panta a) punkts.

( 24 ) Spriedums, 2014. gada 10. septembris, Gemeente 's-Hertogenbosch (C-92/13, EU:C:2014:2188), 33. punkts.

( 25 ) Saskaņā ar spriedumu, 2014. gada 10. septembris, Gemeente 's-Hertogenbosch (C-92/13, EU:C:2014:2188).

( 26 ) Spriedumi, 2013. gada 17. janvāris, BG Leasing (C-224/11, EU:C:2013:15), 56. punkts, un 2013. gada 21. februāris, Žamberk (C-18/12, EU:C:2013:95), 19. punkts.

( 27 ) Lieta C-315/00, EU:C:2003:23, 25. un 26. punkts.

( 28 ) Turpat, 34. punkts.

( 29 ) Lieta C-326/11, EU:C:2012:461.

( 30 ) Š? lieta bija par k?du tirdzniec?bas ?ku, kur? tika veikti b?vdarbi un kuru pat da??ji tika s?kts nojaukt, bet kura pieg?des br?d? tika da??ji izmantota, sabiedr?bai bija pieejama tirdzniec?bas galerija un bija atv?rts vismaz viens veikals. Tai l?dz?ga ir lieta, kur? tais?ts 2009. gada 19. novembra spriedums Don Bosco Onroerend Goed (C?461/08, EU:C:2009:722) un kas bija par k?d?m ?k?m, kuras tika p?rdotas nojaukšanai un uzb?v?šanai no jauna (pieg?des dien? nojaukšana jau paties?b? bija uzs?kta). Min?taj? spriedum? Tiesa uzskat?ja, ka ?ka nebija ?emama v?r? un ka paties?b? tika pieg?d?ts neapb?v?ts zemes gabals.

( 31 ) Par b?tisku p?rveidi b?tu uzskat?mi, piem?ram, darbi saist?b? ar ?kas pamatiem, strukt?ru, jumtu un citi ar ?kas stabilit?ti un iztur?bu saist?ti darbi, k? ar? l?dz?gi darbi, k? ar? ar šiem darbiem saist?ti darbi.

( 32 ) L?guma sniegt prejudici?lu nol?mumu 15. punkts.

( 33 ) Skat. 31. zemsp?tras piez?mi.